

NOTA INFORMATIVĂ

la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii este elaborat de către Ministerul Economiei.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Legea nr.179/2016 stabilește următoarele condiții privind clasificarea întreprinderilor micro, mici și mijlocii (ÎMM), după cum urmează

a) întreprindere micro – întreprindere care are cel mult 9 salariați, realizează o cifră anuală de afaceri de până la 9 milioane de lei sau deține active totale de până la 9 milioane de lei;

b) întreprindere mică – întreprindere care are de la 10 până la 49 de salariați, realizează o cifră anuală de afaceri de până la 25 de milioane de lei sau deține active totale de până la 25 de milioane de lei;

c) întreprindere mijlocie – întreprindere care are de la 50 până la 249 de salariați, realizează o cifră anuală de afaceri de până la 50 de milioane de lei sau deține active totale de până la 50 de milioane de lei.

Este de remarcat că plafonul de 50 milioane de lei pentru definirea ÎMM este menținut încă din anul 2006 (Legea nr.206/2006 privind susținerea sectorului întreprinderilor mici și mijlocii).

În același timp, nu sunt clare raționamentele care au stat la baza menținerii (precum și stabilirii în 2006) a plafonului de 50 milioane lei în general, precum și la stabilirea celorlalte plafoane de clasificare a ÎMM la momentul adoptării Legii nr.179/2006 (nota informativă la proiect nu oferă aceste detalii).

În context, este de remarcat că potrivit recomandării Comisiei Europene 2003/361/CE, ÎMM sunt definite după cum urmează:

a) micro: au până la 9 salariați; realizează o cifră de afaceri anuală netă sau dețin active totale de până la 2 milioane euro

b) mică: au între 10 și 49 de salariați; realizează o cifră de afaceri anuală netă sau dețin active totale de până la 10 milioane euro

c) mijlocie: au între 50 și 249 de salariați; realizează o cifră de afaceri anuală netă de până la 50 milioane euro sau dețin active totale care nu depășesc echivalentul în lei a 43 milioane euro.

Suplimentar, menționăm că aceste criterii sunt aplicate și în statele vecine (România), precum și în statele baltice (Letonia, Lituania, Estonia, Croația). Exemple privind aplicare unor altor criterii pot, ar putea servi următoarele state:

Muntenegru: până la 10 mln. Euro sunt mici și până la 50 mln. Euro sunt medii.

Macedonia: micro până la 50,000 Euro; mici până la 2 mln. Euro; medii până la 10 mln. Euro.

Ucraina: Legea stabilește că întreprinderile mici sunt cele de până la 50 de angajați și cifra de afaceri de până la 2,2 mln. Euro (70 mln. Hrivne)

Prin urmare, constatăm, că țările din regiune precum și cele comparabile cu Republica Moldova ca dimensiune definesc IMM întreprinderi, care de fapt sunt mai mari decât întreprinderile care sunt considerate IMM în Republica Moldova.

Suplimentar, considerăm că evoluția prețurilor și a productivității face necesară ajustarea plafoanelor financiare stabile în cadrul legal național. Or, dinamica cifrei de afaceri efective înregistrată în mediu anual de o întreprindere, raportate la sumele prevăzute actualmente de lege devin irelevante, de ex. din perspectiva valorii actualizate a cifrelor de afaceri cu rata inflației sau a creșterii cifrei de afaceri medii anuale pe o întreprindere înregistrate în perioada 2006-2020 (rata inflației a constituit circa 148%, iar ritmul de creștere a cifrei de afacere medii anuale pe o întreprindere a crescut de 1,7 ori) (vezi tabelul nr.1).

Tabelul nr. 1

Statistici privind activitatea IMM

Tip de întreprinderi	2020			2006			Comparatie, 2020/2006		
	Nr. întrepr. mii unit.	Venit din vânzări, mil lei	Valoarea medie anuală a venit vânzătorilor, mil lei/intr	Nr. întrepr. mii unit.	Venit din vânzări, mil lei	Valoarea medie anuală a vânzătorilor, mil lei/intr	Nr. întrepr. +- %.	Venit din vânzări, ori	Valoarea medie anuală a vânzătorilor, ori
Total întreprinderi mici și mijlocii * <i>din care:</i>	57.2	150,112.1	2.6	35.5	54 280.7	1.5	61.1%	2.8	1.7
întreprinderi mijlocii	1.4	48,304.7	35.4	1.7	19 305.1	11.4	-17.6%	2.5	3.1
întreprinderi mici	6.3	61,124.6	9.7	6.5	25 891,5	3.9	-3.1%	2.4	2.5
întreprinderi micro	49.6	40,682.8	0.8	27.3	9 084.1	0.3	81.7%	4.5	2.7

Cuquanturile ajustate ale cifrei de afaceri din Legea nr.179/2016 cu indicatorii menționați (valorizarea prin rata inflației – coef.2,5, indicele de creștere a cifrei de afaceri medii anuale pe o întreprindere – coeficient 1,7) ar determina un cuquantum al cifrei de afaceri de 125 mil lei, respectiv 85 mil lei.

Consecutiv, este de menționat că modificările propuse sunt cerute inclusiv și de către mediul de afaceri, astfel într-unul dintre demersurile adresate Ministrului Economiei sunt evocate următoarele:

”Având în vedere că pe parcursul celor 6 ani de la adoptarea Legii nr. 179/2016 realitățile economice dar și valoarea monedei naționale raportată la rata de schimb cu Euro a suferit modificări esențiale în baza cărora cifrele plafon stabilite de lege sunt atinse mai ușor de către operatorii economici, ceea ce impune ajustarea lor corespunzătoare. Un alt factor esențial în contextul problemei enunțate este și raportarea acestor sume la cuquantumul salariului mediu lunar pe economie, ceea ce din nou va scoate în evidență o neconcordanță semnificativă între nivelul existent la momentul adoptării Legii (5050 lei) 3 raportat la cuquantumul salariului mediu lunar pe economie din prezent (9900 lei) 4 . Astfel, observăm că în termeni de salariul mediu pe economie cifrele practic sau dublat, ceea ce constituie o ajustare semnificativă a situației. Ajustarea cadrului normativ aplicabil la modificările realităților economice și financiare avute loc în Republica Moldova nu reprezintă o problemă izolată fără nici un impact. Această ajustare derivă din câteva necesități interconectate,

inclusiv corectitudinea clasificării IMM-urilor dar și eligibilitatea acestora de a fi susținute de către stat prin instrumentele existente de susținere și stimulare a dezvoltării”.

Considerând argumentele de mai sus, vedem oportună revizuirea prevederilor art.4 și art.5 din Legea nr.179/2016, prin modificarea sumelor aferente cifrelor de afaceri și a activelor totale deținute.

În consecință, urmare ajustării valorilor criteriilor pentru definirea ÎMM, un număr mai mare de întreprinderi vor putea fi considerate ÎMM, și astfel vor fi eligibile pentru obținerea suportului în cadrul Programelor de stat pentru dezvoltarea IMM-urilor implementate prin intermediul Organizației pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii. Respectiv, un număr mai mare de antreprenori ar putea fi susținuți (finanțare nerambursabilă, instruire) în vederea creșterii și internaționalizării afacerilor acestora, adaptării la principiul ”economiei verzi”, obținerii garanțiilor financiare pentru contractarea creditelor de la băncile comerciale sau ar putea obține suport în susținerea tinerilor întreprinzători și dezvoltarea antreprenoriatului feminin.

Mai mult ca atât, necesitatea suportului pentru antreprenori devine una acută, având în vedere lanțul de crize și șocuri ale economiei naționale din ultima perioadă.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul de lege nu conține norme privind armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Prin proiectul de lege se propune ajustarea valorilor care servesc drept criterii pentru definirea ÎMM. Astfel, se propune majorarea cifrei de afaceri și a activelor totale deținute după cum urmează:

- întreprinderile micro – realizează o cifră anuală de afaceri de până la 18 milioane de lei sau deține active totale de până la 9 milioane de lei;
- întreprinderile mici – realizează o cifră anuală de afaceri de până la 50 de milioane de lei sau deține active totale de până la 50 de milioane de lei;
- întreprinderile mijlocii – realizează o cifră anuală de afaceri de până la 100 de milioane de lei sau deține active totale de până la 100 de milioane de lei.

Suplimentar se propune abrogarea normei care prevede că Guvernul poate modifica prin hotărâre de Guvern plafonul cifrei de afaceri și al activelor totale prevăzute de lege. Or, potrivit normelor legale de la art.14 alin. (1) lit. a) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative *hotărârea Guvernului este un act care se adoptă de către Guvern pentru exercitarea atribuțiilor Guvernului și pentru organizarea executării legilor*. Respectiv, modificarea prin hotărârea Guvernului a unor norme stabilită prin lege, este inadmisibilă.

Consecutiv, proiectul conține norma care prevede intrarea în vigoare la momentul publicării, pentru ca companiile care se vor încadra în definiția de ÎMM potrivit noilor plafoane să poată obține cât mai repede suport prin schemele de ajutor destinate ÎMM. Or, în condițiile actuale de criză, agenții economici au nevoie de suport din ce în ce mai mult.

5. Fundamentarea economico-financiară

Bugetul de stat. Implementarea proiectului de lege nu necesită cheltuieli bugetare. În acest sens este de menționat și faptul că acumulările la bugetul de stat nu vor fi diminuate nici prin prisma Capitolului 7¹ din Codul Fiscal nr. 1163/1997 dat fiind faptul că subiecții impunerii sunt definiți *ca agenți economici care nu sînt înregistrați ca plătitori de T.V.A., cu excepția gospodăriilor țărănești (de fermier), întreprinzătorilor individuali, precum și agenților economici la care ponderea venitului pentru anul precedent din prestarea de servicii de consultanță pentru afaceri și management (pct.70.22 din Clasificatorul Activităților din Economia Moldovei) este mai mare de 60% din venitul din vânzări.* Respectiv, regimul fiscal al agenților economici subiecți ai sectorului IMM, care presupune aplicarea unei cote a impozitului pe venit de 4%, se aplică independent de clasificarea prevăzută la art.5 din Legea nr.179/2016. Din această perspectivă, este de menționat și faptul că nici profilul agenților economici care sunt/vor fi clasificați ca IMM nu este relevant.

Antreprenorii. Proiectul nu prevede cheltuieli suplimentare sau costuri de conformare. Totodată, urmare actualizării valorilor la definirea IMM, s-ar putea obține următoarele beneficii:

- va permite unui număr mai mare de întreprinderi să își mențină statutul de IMM-uri și le va asigura eligibilitatea în cadrul măsurilor de sprijin;
- având o definiția care tinde să se apropie de aceleași criterii la nivel regional se poate vorbi de comparabilitatea între IMM aflate în diferite economii și astfel IMM pot beneficia de anumite oportunități și avantaje la nivel internațional;
- ar putea permite unui număr mai mare de întreprinderi să mențină statutul de întreprindere micro și astfel vor beneficia de raportări/reguli simplificate în ceea ce ține de conformarea la rigorile Codului Fiscal și a Codului Muncii (urmărire realizării acțiunilor 4.10.2 și 4.10.4 din Planul de Acțiuni al Guvernului pentru anii 2021-2022, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.235/2021).

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Urmare adoptării proiectului de lege propus, alte modificări ale cadrului normativ nu sunt necesare.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

Proiectul Hotărârii Guvernului urmează a fi supus avizării și consultării publice în conformitate cu procedura stabilită prin Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative și Legea nr.239/2008.

8. Constatările expertizei anticorupție

Proiectul de lege urmează a fi supus expertizei anticorupție în procesul desfășurării procesului de avizare. Informația privind rezultatele expertizei anticorupție va fi inclusă după recepționarea raportului de expertiză anticorupție.

9. Constatările expertizei de compatibilitate

Proiectul de lege nu conține norme privind armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

10. Constatările expertizei juridice

Proiectul de lege urmează a fi supus expertizei juridice în procesul desfășurării procesului de avizare. Informația referitoare la concluziile expertizei privind compatibilitatea proiectului cu alte acte normative în vigoare, precum și respectarea normelor de tehnică legislativă va fi inclusă după recepționarea avizului Ministerului Justiției.

11. Constatările altor expertize

Nu sunt necesare.

Secretar de stat

Vadim GUMENE